

3. maí 2022

Efni: Ályktun Stúdentaráðs Háskóla Íslands varðandi heilbrigðismóttöku á háskólasvæðið í Vatnsmýri. Berist til háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytis, heilbrigðisráðuneytis, Háskóla Íslands og frambjóðenda í kosningum til borgarstjórnar í Reykjavík.

Stúdentaráði Háskóla Íslands er hugleikið um vellíðan stúdenta og gæði þeirrar heilbrigðisþjónustu sem þeim stendur til boða. Stórsókn hefur átt sér stað í geðheilbrigðismálum við Háskóla Íslands, nú síðast árið 2021 með viðbótarfjárveitingu til málaflokksins þvert á háskóla sem Stúdentaráð kallaði eftir. Frá árinu 2018 hefur Stúdentaráð vakið athygli á bágrri stöðu stúdenta í þeim efnum og það er ánægjulegt að þær áherslur fái góðan hljómgrunn. Það er nauðsynlegt að fjármagnið sé varanlegt enda er eftirspurnin eftir geðheilbrigðisþjónustu mikil og viðvarandi. Þrátt fyrir þennan árangur í geðheilbrigðismálum má enn gera betur til þess að bæta stöðu stúdenta almennt í heilbrigðismálum.

Ályktun þessi er skrifuð í tilefni kosninga til borgarstjórnar í Reykjavík og óskar ráðið eftir því að fá viðbrögð frambjóðenda við að sérstakri heilbrigðismóttöku fyrir háskólanema sé komið fyrir á háskólasvæðinu sem og hvernig flokkarnir gætu haft aðkomu að þeirra framkvæmd. Ályktunin sendist einnig á háskóla-, iðnaðar og nýsköpunarráðuneytið og heilbrigðisráðuneytið, þar sem ríkisstjórnarskipti hafa orðið frá því að ráðið ályktaði um málið fyrst og því er jafnframt óskað eftir viðbrögðum frá ráðuneytinum vegna þessa. Þá hefur ályktunin einnig verið send á rektor Háskóla Íslands.

Velferð og samfélag

Niðurstöður úr nýjustu [könnun Stúdentaráðs](#) frá febrúar 2022 sýna að upplifun stúdenta vegna COVID aðstæðna einkennist af takmarkaðri tengslamyndun við samnemendur, mikilli heimaveru og áhyggjum af því að hafa ekki góða stjórn á námi og hvernig þær aðstæður hafi áhrif á geðheilsu. Því er ljóst er að háskólasamfélagið stendur áfram frammi fyrir áskorun um að hlúa enn betur að stúdentahópnum og starfsfólki. Í því samhengi hefur Stúdentaráð einnig [ályktað](#) um þörf á sérstakri heilbrigðismóttöku eða heilsugæslu fyrir háskólanemendur, nánar tiltekið árið 2020 rétt fyrir kórónuveirufaraldurinn. Lítið hefur borið á umræðu hjá borgaryfirvöldum og yfirvöldum heilbrigðismála um málið síðan þá. Sér til stuðnings vísaði ráðið í [rannsókn frá árinu 2011](#) unnin innan Heilbrigðisvísindasviðs við Háskóla Íslands, sem var ætlað að kanna þörf nemenda við Háskólann fyrir sérstakri heilbrigðismóttöku líkt og tíðkast víða erlendis. Niðurstöður þeirrar rannsóknar sýndu að meirihluti svarenda hefði þurft á heilbrigðisþjónustu að halda á árinu fyrir könnunina en rúmlega helmingur hefði beðið með að sækja sér hana helst vegna kostnaðar og að þeir mundu sækja sér þjónustu veitta af nemendum undir handleiðslu. Þá kom einnig fram að

Stúdentaráð Háskóla Íslands

erlendir stúdentar hefðu ekki greiðan aðgang að heilsugæslustöðvum líkt og aðrir. Hægt var að draga þá ályktun að svarendur höfðu mikla þörf fyrir sérstaka heilbrigðismóttöku og fjölbreytta þjónustu.

Aðsókn stúdenta í geðheilbrigðisþjónustu við Háskóla Íslands bendir jafnframt til þess að stúdentar nýti sé þjónustu sem veitt er af stúdentum undir handleiðslu í miklum mæli, en eitt úrræðið er sálfræðiráðgjöf háskólanema. Þar eru meistaranemar í klínískri sálfræði að veita stúdentum sálfræðiþjónustu undir leiðsögn klíníks sálfræðings. Sálfræðiráðgjöfin er nánar tiltekið þjálfunarstöð sem hefur verið starfrækt frá árinu 2013. Í haust er að auki að fara af stað sambærilegt úrræði á vegum félagsráðgjafardeildar en þar munu meistaranemar í félagsráðgjöf bjóða upp á félagsráðgjöf fyrir nemendur skólans. Þá er nýtt úrræði á skólaárinu 2022-2023 áfengis- og vímuefnaráðgjöf frá fagaðilum SÁÁ en það eru viðtöl sem eiga að stuðla að velferð háskólanema með samtali um áfengis og vímuefnanotkun.

Stúdentaráð heldur þessum áherslum að sjálfsögðu til streitu og telur þörf á að stuðlað sé að heilbrigðari háskólasamfélagi og fjölbreyttari þjónustu sem mætir sem breiðasta hópi.

Skipulag Vatnsmýrarinnar

Ofangreind úrræði eru af tilstilli góðs samstarfs stúdentahreyfingarinnar og Háskóla Íslands, með fjárhagsstuðningi stjórnvalda, enda sameiginleg ábyrgð að huga að bættum hag stúdenta og háskólasamfélagsins í heild sinni. Fullt tilefni er til að stækka við þjónustuna enn frekar með því að setja á fót heilbrigðismóttöku á svæðinu. Líkt og fyrr segir tíðkast það í háskólum erlendis að vera með slíka þjónustu á háskólasvæðinu en hérlendis er það hvorki til staðar né boðið upp á heilbrigðisþjónustu innan menntastofnanna á háskólastigi. Vegna þessa þyrfti heilbrigðismóttaka í Vatnsmýrinni að njóta breiðs stuðnings sem og beina aðkomu annarra afla utan veggja háskólans, t.a.m. viðeigandi ráðuneyta, borgaryfirvalda og annarra sveitarfélaga sem gæta vilja að velferð sinna íbúa sem hafa t.d. flust um aðsetur til að stunda nám.

Nauðsynlegt er að efla háskólasamfélagið en nú á sér uppbygging stað á svæðinu þar sem liggja ákveðin sóknarfæri. Með tilliti til þess og svæðisskipulags höfuðborgarsvæðisins er tækifæri til að koma á fót þjónustu fyrir fjölda fólks sem annað hvort býr eða á daglega leið um svæðið. Svæðið hefur stækkað allverulega undanfarin ár, bæði vegna fjölgunar á stúdentaíbúðum á vegum Félagsstofnunar stúdenta, og þar með einnig íbúum á svæðinu, og starfseminnar í Grósku sem hefur farið ört vaxandi með tilkomu t.d. Íslandsstofu, CCP, World Class, Klak, Icelandic Startups og auglýsingastofunar Brandenburg. Með þessari þróun skapast betri rekstrargrundvöllur fyrir margskonar þjónustu inni á háskólasvæðinu. Það er jákvætt en Stúdentaráð hefur ítrekað talað fyrir því að sjálfbærni svæðisins skuli höfð að

Stúdentaráð Háskóla Íslands

leiðarljósi þannig að fólk þurfi ekki að reiða sig á einkabílinn til þess að sækja nauðsynlega þjónustu. Því til viðbótar er kjörið tækifæri til að auka þjónustu við nærliggjandi svæði líkt og íbúa í Skerjafirði og Vesturbæ, en tilvonandi breytingar í [Skerjafirði](#) gera ráð fyrir að gangandi og hjólandi verði í forgang í allri hönnun í hverfinu.

Af öllu framangreindu telur Stúdentaráð að sérstök heilbrigðismóttaka fyrir háskólanema, sem og fleiri, rími vel við sóknaráætlun borgarinnar og að háskólasvæðið sé kjörin staðsetning. Úr mörgum útfærslum er að velja við framkvæmd þessa m.t.t. bættrar þjónustu, umhverfis- og sjálfbærnessjóðarmiða, skipulags- og samgöngumála og heilbrigðis samfélags. Óskar Stúdentaráð því eftir viðbrögðum stjórnmalaflokkanna sem bjóða fram í kosningum til borgarstjórnar.

Fyrir hönd Stúdentaráðs Háskóla Íslands

Isabel Alejandra Díaz

Forseti Stúdentaráðs Háskóla Íslands